

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 У 000597 19 Увп
Бањалука, 7.4.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Турковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Т. Х. из Б. Л., улица Р. број ..., заступане по пуномоћнику М. А. адвокату из Б. Л., (у даљем тексту: тужилца), против рјешења број ... од 23.11.2018. године Министарство (у даљем тексту: тужени), у предмету одржавања личних односа оца и малољетне дјеце, одлучујући о захтјеву тужилце за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000597 19 У од 14.2.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 7.4.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужилце да јој тужени надокнади трошкове поступка.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против оспореног акта, којим је у ставу 1. диспозитива одбијена жалба тужилце изјављена на став 2. диспозитива рјешења ЈУ Центар ... П. (у даљем тексту: Центар П.) број ... од 5.9.2018. године, а у ставу 2. диспозитива оспореног акта одбијен захтјев тужилце за накнаду трошкова састава жалбе. Тим првостепеним рјешењем је у ставу 2. диспозитива, који је једино побијан жалбом, одређено да Д. П. као отац, задржава право да сваки трећи викенд у мјесецу, његови малољетни синови Д. и С. П., рођени 12.12.2014. године, ноће у његовом домаћинству у П., а на начин да их преузима суботом у 10.00 часова а враћа их недељом у 20.00 часова, при чему се примопредаја дјеце од тужилце као мајке врши у Б., на мјесту које родитељи договоре, с тим да ће се ноћење дјеце код оца одвијати у присуству Д. В., рођене сестре оца дјеце, а њихове тетке, која се у својој изјави пред Центар П. обавезала да је спремна да помогне и буде подршка брату док дјеца бораве у његовом домаћинству. Ставом 1. диспозитива тог првостепеног рјешења је одређено да ће се лични односи оца и малољетне дјеце одржавати тако да ће отац сваког 1. и 5. викенда у мјесецу, дјецу преузимати суботом у 10.00 часова и враћати их увече у 20.00 часова, а такође и недељом на исти начин, с тим да ће се преузимање и враћање дјеце вршити у П. на мјесту које родитељи договоре, што се такође односи и на сваки 3. викенд у мјесецу, у којем отац и задржава право да током тог викенда дјеца и ноће код њега, како је то већ описано у ставу 2. диспозитива тог рјешења. У осталим ставовима диспозитива првостепеног рјешења је наведено да отац задржава право одржавања личних односа са дјецом, четврком сваке

друге и четврте седмице у мјесецу, у трајању најмање 5 сати, након што дјеца изађу из вртића, па да такође задржава право телефонског контакта са дјецом минимално једном седмично, уторком у 19.00 часова, на број телефона мајке дјеце, и други број који мајка дјеце предложи, те да поред тога отац задржава право да за државне и вјерске празнике, као и рођендан дјеце, проводи вријеме са дјецом у терминима од 10.00 до 19.00 часова, почев од 1.1.2019. године, а друге године код тужиље као мајке, и тако наизмјенично из године у годину, а оба родитеља су дужна придржавати се наведеног начина регулисања односа, под пријетњом принудног извршења, којим рјешењем се замјењује раније рјешење Центар П. број ... од 25.12.2015. године.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан, јер је донесен у складу са одредбама члана 79. до 82. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 54/02, 41/08 и 63/14), којим је регулисано одржавање међусобних односа малољетне дјеце и једног од родитеља са којим дјеца не живе у породичној заједници, у ком случају у смислу члана 93. тог закона ако се родитељи не споразумију, одлуку о томе доноси орган старатељства, како је то и учињено у конкретној правној ствари. Без основа су приговори тужиље да је у поступку доношења оспореног акта чињенично стање неправилно и непотпуно утврђено, будући да је проведен свеобухватан поступак и одлука првостепеног и другостепеног органа донесена у најбољем интересу малољетне дјеце, без икаквог ризика по њихово здравље и интегритет, па ће боравак дјеце код оца и њихово ноћење код њега једном мјесечно, побољшати квалитет међусобних односа оца и дјеце а и родитељску улогу оца у развоју дјеце, која је битна исто колико и улога мајке у развоју и одрастању дјеце, са којом дјеца иначе и живе. Такође су без утицаја остали приговори тужиље који се односе на то да отац не издржава дјецу, да је показао агресивно понашање према њој као мајци дјеце, због чега се води кривични поступак против њега, а који приговори ће бити преиспитивани у посебном поступку, а не у поступку уређивања односа оца и дјеце, што би и било на штету права која дјеца треба да остваре у погледу контакта са оцем.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилца побија њену законитост из разлога садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске” број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), односно због повреде материјалног закона и повреде прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Истиче да се основано плаши да отац дјеце није у могућности да се сам стара о двоје дјеце у трајању од 48 часова непрекидно, па због свега што се дешавало у браку и након развода брака, сматра да ноћење дјеце са оцем није у њиховом најбољем интересу, имајући у виду да отац дјеце болује од епилепсије, те се за лице са таквом дијагнозом никад не зна када ће наступити велики (или мали) епилептични напад, који би се и могао догодити баш у вријеме када дјеца буду на спавању код оца, при чему и чињеница да се контакт оца са дјецом има одвијати у присуству сестре оца, сама за себе је довољна да се констатује да здравствено стање оца није такво да се он може самостално бринути о двоје малољетне дјеце која би код њега непрекидно боравила викендом, уз ноћење. Додаје да тужени није узео у обзир брачно стање Д. В., сестре оца дјеце, односно чињеницу да она има троје малољетне дјеце, па се поставља питање да ли она може истовремено бити и са својом дјецом, те да ли се то може одразити на бригу о двоје малољетне дјеце о којима је у предметној управној ствари ријеч, као и њеним братом који болује од епилепсије. Такође наводи да се из образложења побијане пресуде а и оспореног акта може закључити да су суд и Центар П., преузели улогу љекара тумачећи налазе који су се затекли у спису, што је ван надлежности суда и туженог који немају одговарајуће стручно знање које имају

судски вјештаци одговарајуће струке, а из разлога што је образложено да психијатријско вјештачење оца дјете није проведено само зато што он није платио накнаде за вјештачење, те је у недостатку тог вјештачења улогу преузео Центар П. па самим тим и суд који је донио побијану пресуду, што све код околности конкретног случаја условљених обољењем оца дјете, говори у прилог томе да у поступку доношења оспореног акта није правилно и потпуно утврђено чињенично стање. Исто тако приговара ставу суда да на одлуку у овој управној ствари није од утицаја што се против оца дјете, воде два одвојена кривична поступка и то један због кривичног дјела избегавања давања издржавања, у којем поступку се очекује подизање оптужнице, а други због кривичног дјела насиља у породици или породичној заједници, у којем поступку је оптужница подигнута и потврђена рјешењем Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 249493 16 Кпс од 27.1.2017. године, а све из разлога што је отац дјете претукао њу управо пред малољетном дјецом и то након што је дјецу вратио са контакта који је имао са дјецом, које чињенице ни тужени није узео у обзир приликом доношења оспореног акта, чиме су учињене повреде поступка из члана 8. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 у даљем тексту: ЗОУП). Предлаже да се побијана пресуда преиначи тако да се тужба уважи и оспорени акт поништи, а тужени обавезе да јој надокнади трошкове управног спора по основу састава тужбе по пуномоћнику адвокату у износу од 917,50 КМ, а и трошкове састава предметног захтјева у износу од 1.356,25 КМ, у року од 30 дана од дана доношења пресуде под пријетњом принудног извршења.

Тужени у одговору предлаже да се захтјев одбије, из разлога изнесених у образложењу оспореног акта.

Заинтересовано лице у овом управном спору, Д. П. из П., није дао одговор на захтјев иако му је уредно достављен, са поуком о праву давања одговора.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијану пресуду и цјелокупне списе предметне управне ствари, сагласно члану 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произилази да је Д. П., отац малољетне дјете, поднио у мјесецу септембру 2017. године захтјев за измјену рјешења Центар П. од 25.12.2015. године којим је био уређен начин одржавања његових личних контаката са малољетним синовима, близанцима С. и Д. рођеним 12.12.2014. године, а што је образложио, између осталог тиме да је у међувремену тужила са дјецом преселила из П. у Б. Л.. Поступајући по том захтјеву, Центар П. је провео обиман поступак, са одржавањем усмене расправе, доносећи и закључак којим се родитељима малољетне дјете налаже психијатријско вјештачење ради утврђивања оправданости навода једног о другом, које трошкове вјештачења сноси Д. П., на који закључак је именовани изјавио жалбу, која је закључком туженог одбачена као недопуштена, али како ниједан од родитеља није инсистирао на провођењу закључка о психијатријском вјештачењу, па имајући у виду проток времена и нужност да се у интересу дјете у што краћем року оконча започети поступак, одржана је нова расправа дана 19.7.2018. године, па је донесено рјешење којим се на нови начин уређује одржавање личних односа малољетне дјете и њиховог оца Д. П., како је то и наведено у диспозитиву тог рјешења, којим рјешењем се замјењује раније рјешење тог органа од 25.12.2015. године. На то ново рјешење, тужила је изјавила жалбу, која је одбијена оспореним актом, а који је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

По мишљењу овог суда, приликом доношења оспореног акта је проведен свеобухватан поступак, утврђивањем личних, породичних и имовинских прилика оба родитеља, са извршеним вјештачењем по психологу и прибављеним извјештајем Центар ... Б. у погледу опсервације односа оца и дјецe, при чему је извршен и увид у Налаз и мишљење специјалисте неуролошке службе ЈЗУ Др М. С. П. од 17.10.2017. и 3.11.2017. године а и здравствени картон оца дјецe, из којег произилази да је болнички лијечен од 2014. године, када му је дијагностиковано обољење епилепсија, од када редовно користи терапију и да од тада није забиљежено погоршање његовог здравственог стања, сходно чему је закључено да је одговоран према свом здрављу јер редовно користи терапију и одлази на контролне прегледе, па тако да од 2014. године није имао напад епилепсије, због чега и није било потребе да се проводи предложено неуролошко вјештачење на ту околност. У вези с тим је у побијаној пресуди правилно констатовано да могућност да се код оца дјецe и деси епилептични напад, не може представљати разлог да дјецa не одржавају личне односе са оцем и да не проведу једну ноћ у мјесецу у његовом домаћинству, имајући у виду корист коју дјецa остварују ноћењем код оца, у односу на постојећи ризик који се не може искључити ни код било којег другог родитеља (могућност срчаног удара, možданог удара и слично), па да је ради отклањања сумње у такву крајњу могућност да би отац дјецe и могао доживјети напад епилепсије за вријеме ноћења дјецe код њега, одређено присуство његове сестре, тетке дјецe, што значи блиске особе и дјеци, за вријеме њиховог евентуалног ноћења код оца.

Како из налаза и мишљења психолога произилази да отац дјецe посједује адекватне родитељске капацитете за квалитетну и посвећену бригу о дјеци, те да се у његовој личности и понашању не уочавају знаци анксиозности или импулсивности патолошког квалитета и интензитета, па да се ради о рационалној и одговорној особи која је у стању задовољити потребе дјецe за вријеме боравка са њим, што је такође потврђено и на основу теренске посјете његовом домаћинству ради опсервације контакта са дјецом, којом приликом је констатовано да се према дјеци опходи са посебном њежношћу и пажњом и да дјецa позитивно реагују на његово мажење, узимање у крило и разговор, те да оцу одговарају на питања и с њим разговарају, а такође и са баком, према којој изражавају приврженост, којој прилазе те да је и видљиво да им је позната и блиска, а да је стан од 54 м² у којем отац живи услован за становање и боравак дјецe, произилази да је задржавање права оца да дјецa и ноће код њега једном мјесечно, одређено у најбољем интересу дјецe, у циљу побољшања квалитета међусобних односа оца и дјецe а и родитељске улоге оца у њиховом развоју, која је несумњиво битна исто колико и улога мајке у развоју и одрастању дјецe, како је то правилно и образложено у побијаној пресуди.

Због тога се правилност побијане пресуде не може довести у сумњу наводима предметног захтјева, сходно чему доношењем побијане пресуде није остварен ниједан разлог из члана 35. став 2. ЗУС-а за њено поништавање, који се односи на повреду закона, другог прописа или општег акта и повреду прописа у поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, имајући у виду да се због неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и не може поднијети захтјев за ванредно преиспитивање судске одлуке, па се, на основу члана 40. став 1. истог закона, захтјев тужиље одбија.

Како је захтјев тужиље одбијен, она нема право ни на накнаду трошкова управног спора а ни састава предметног захтјева по пуномоћнику адвокату, те је и тај захтјев тужиље одбијен.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Ћурковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић